USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/1938

ze dne 10. května 2023

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA) na rozpočtový rok 2021

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro základní práva na rozpočtový rok 2021,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0141/2023),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Agentury Evropské unie pro základní práva (dále jen „agentura“) dosahoval její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2021 výše 24 860 491 EUR, což ve srovnání s rokem 2020 představuje nárůst o 2,87 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury pochází téměř výhradně z rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2021 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2021 byla míra plnění rozpočtu ve výši 100,00 %, tedy stejná jako v roce 2020; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 70,95 %, což ve srovnání s rokem 2020 představuje lehké zvýšení o 0,1 %;

2. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora přenesla agentura 7 milionů EUR (27 %) prostředků na závazky z roku 2021 do roku 2022, z čehož 96 % souviselo s provozní činností; poukazuje na to, že Účetní dvůr znovu konstatoval, že vysoká míra přenosů svědčí o strukturálních problémech, s nimiž se agentura při plnění rozpočtu potýká, a je v rozporu se zásadou ročního rozpočtu; konstatuje, že se jedná o opakující se problém; bere na vědomí odpověď agentury, že vysoký objem přenesených prostředků odráží zejména povahu hlavních činností agentury, mezi něž patří aktivity, které probíhají několik měsíců a někdy dokonce zasahují do dalšího roku, a že úroveň plnění rozpočtu agentury přesahuje 99 %; vítá úsilí agentury o zlepšení svého rozpočtového plánování zavedením nástroje pro monitorování plánovaných přenosů z jednoho roku do druhého; vyzývá agenturu, aby i nadále monitorovala objem přenesených prostředků a zlepšovala své prováděcí cykly;

3. vyjadřuje politování nad tím, že plán pracovních míst agentury nebyl od roku 2017 navýšen a že navýšení rozpočtu odráželo především indexaci s mírou inflace a neodpovídalo zvýšené pracovní zátěži a většímu počtu žádostí, zejména po vstupu nařízení (EU) 2022/555 ([2]) v platnost, kterým se mění nařízení (ES) č. 168/2007 ([3]) („zřizovací nařízení“) tak, aby byly zavedeny nové činnosti v oblasti soudní a policejní spolupráce; zdůrazňuje, že bez přiměřených finančních a personálních zdrojů nebude agentura schopna plnit všechny úkoly, které jí byly svěřeny, a plně vykonávat svůj nový mandát, což by mohlo mít dopad na kvalitu práce agentury;

([1]) Úř. věst. C 141, 29.3.2022, s. 60.

([2]) Nařízení Rady (EU) 2022/555 ze dne 5. dubna 2022, kterým se mění nařízení (ES) č. 168/2007 o zřízení Agentury Evropské unie pro základní práva (Úř. věst. L 108, 7.4.2022, s. 1).

([3]) Nařízení Rady (ES) č. 168/2007 ze dne 15. února 2007 o zřízení Agentury Evropské unie pro základní práva (Úř. věst. L 53, 22.2.2007, s. 1).

Výkonnost

4. s uspokojením konstatuje, že agentura používá systém klíčových ukazatelů výkonnosti jako součást svého měření výkonnosti; konstatuje, že v roce 2021 byla dokončena revize rámce agentury pro měření výkonnosti a klíčových ukazatelů výkonnosti, jejímž cílem bylo dosáhnout většího souladu s požadavky a potřebami programových dokumentů a zpráv o činnosti; oceňuje, že podle klíčových ukazatelů výkonnosti byla míra dosahování kýžených výsledků v roce 2021 vysoká, neboť agentura překročila téměř všechny cíle, jež byly pro jednotlivé klíčové ukazatele výkonnosti stanoveny; bere na vědomí zejména vynikající výsledky, jichž agentura dosáhla, pokud jde o počet výstupů výzkumu, které vyprodukovala, poskytnutých vstupů a vyhledaných výstupů, a spokojenost zúčastněných stran s akcemi, které pořádala;

5. vítá iniciativy agentury zaměřené na vytváření synergií s dalšími agenturami, které se zabývají spravedlností a vnitřními věcmi (SVV), v řadě oblastí, včetně digitalizace a provádění Zelené dohody pro Evropu; s uspokojením bere na vědomí, že se agentura v roce 2021 aktivně podílela na celkem 60 činnostech v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí; vítá rozhodnutí agentury účastnit se různých společných zadávacích řízení, například v oblasti hodnocení manažerských dovedností; bere na vědomí zejména spolupráci agentury s Eurojustem při schvalování seznamu konkrétních opatření v oblastech společného zájmu (např. evropský zatýkací rozkaz), které měly být provedeny v letech 2021–2022; dále bere na vědomí, že agentura v roce 2021 podepsala pracovní dohody nebo memoranda o porozumění s agenturami Europol, CEPOL, Eurojust a EIGE; vítá podporu v oblasti základních práv, kterou agentura nabízí v případě projektů, které souvisejí s umělou inteligencí a biometrickými prvky a probíhají pod vedením Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a Europolu;

6. konstatuje, že agentura přispěla celkem k přibližně 60 činnostem v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, včetně 24 činností v oblasti migrace, azylu a správy hranic a 16 činností v oblasti vnitřní bezpečnosti a závažné a organizované trestné činnosti; zdůrazňuje podporu, kterou agentura poskytuje projektům, které souvisejí s umělou inteligencí a biometrickými prvky a probíhají pod vedením Europolu a agentury Frontex, a domnívá se, že doporučení agentury by měla být zohledněna;

7. vítá podporu, kterou agentura poskytuje agentuře Frontex při zřizování pracovních míst osob pověřených sledováním základních práv a zástupce úředníka pro otázky základních práv v agentuře Frontex a přijímání pracovníků na tyto pozice; zdůrazňuje skutečnost, že agentura pokračovala ve spolupráci s agenturou Frontex, přičemž ředitel agentury se zúčastnil schůzí správní rady agentury Frontex; dále vítá aktivní úlohu agentury při odborné přípravě osob pověřených sledováním základních práv agentury Frontex; připomíná, že v průběhu roku 2021 agentura poskytovala podporu z hlediska základních práv projektům souvisejícím s umělou inteligencí a biometrickými prvky, které realizovaly Europol a agentura Frontex;

Personální politika

8. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2021 byl plán pracovních míst naplněn z 93 %, přičemž ze 72 míst pro dočasné zaměstnance povolených v rozpočtu Unie (tj. stejného počtu povolených míst jako v roce 2020) jich bylo obsazeno 67; konstatuje, že kromě toho dosáhl počet smluvních zaměstnanců, kteří v roce 2021 pro agenturu pracovali, 30,1 (v přepočtu na plné pracovní úvazky) a že dále pro ni pracovalo 6 vyslaných národních odborníků;

9. s uspokojením bere na vědomí vyvážené zastoupení žen a mužů mezi členy vrcholného vedení agentury, mezi nimiž jsou 3 muži (50 %) a 3 ženy (50 %), na úrovni správní rady, kde 37 z 64 členů (58 %) tvoří ženy, a v rámci celkového počtu zaměstnanců agentury, kde ženy tvoří 49 z 96 členů (51 %);

10. bere na vědomí, že agentura pokračuje v práci na rozvoji dlouhodobého rámce pro lidské zdroje na základě výsledku tří klíčových projektů týkajících se rámce kompetencí, posouzení pracovní zátěže a průzkumu spokojenosti pracovníků; v této souvislosti vítá, že agentura vytvořila nový plán řízení lidských zdrojů; vyzývá agenturu, aby dokončila zbývající fáze (posouzení kompetencí a analýza nedostatků pracovní síly), aby mohl být zaveden systém řízení talentů založený na kompetencích;

11. vítá skutečnost, že agentura v roce 2021 přijala systém SYSPER; s uspokojením konstatuje, že agentura zavedla 9 modulů a pracuje na realizaci dalších 3 modulů, přičemž hodlá přijmout další moduly ze základního a volitelného balíčku;

12. konstatuje, že agentura v roce 2021 neoznámila žádné případy vyhoření; vítá opatření, která agentura přijala na podporu dobrých pracovních podmínek zaměstnanců, jako je poskytování služeb psychologické podpory zaměstnancům nebo přítomnost lékařského poradce v agentuře jednou týdně;

Zadávání veřejných zakázek

13. konstatuje, že v roce 2021 agentura zahájila osm zadávacích řízení, tři otevřená a pět jednacích, a podepsala 546 smluv, z nichž tři byly přímé smlouvy v celkové hodnotě 2 768 596 EUR, 480 z nich byly jednotlivé zakázky nebo objednávky na základě rámcových smluv v celkové hodnotě 9 564 632 EUR a 63 z nich byly zakázky nízké hodnoty ve výši 269 428 EUR;

14. oceňuje, že agentura ve svých zadávacích řízeních využívá moduly eNotices, eTendering a eSubmission; vybízí agenturu, aby pokračovala v digitalizaci svých zadávacích řízení, a vítá úsilí agentury o provádění nástroje pro řízení veřejných zakázek (PPMT);

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

15. vítá stávající opatření agentury i její soustavné úsilí o zajištění transparentnosti, prevence a řešení střetů zájmů a ochrany oznamovatelů; vítá opatření, která agentura přijala v roce 2021 s cílem vypracovat konkrétní pracovní pokyny, které upřesní pracovní tok interního whistleblowingu, a následné informování zaměstnanců o těchto pravidlech; bere na vědomí, že agentura v roce 2021 provedla revizi své praktické příručky pro zaměstnance o řízení a předcházení střetu zájmů; bere na vědomí, že v roce 2021 nebyl nahlášen žádný případ střetu zájmů ani whistleblowingu; oceňuje, že agentura zavedla vlastní vnitřní pravidla, která mají řešit nedostatek právních předpisů EU upravujících činnost členů její správní rady;

16. s uspokojením konstatuje, že na internetových stránkách agentury jsou zveřejněny životopisy a prohlášení o zájmech téměř všech členů správní rady a členů vědeckého výboru; konstatuje však, že agentura dosud nezveřejnila životopisy členů vedení a interních odborníků; bere nicméně na vědomí, že agentura u těchto členů vedení a interních odborníků zveřejňuje stručné životopisné údaje; vyzývá agenturu, aby zveřejnila zbývající životopisy a prohlášení o zájmech, a vítá opatření, která již byla přijata za účelem omezení rizik;

Vnitřní kontrola

17. konstatuje, že v roce 2021 provedla agentura kontrolu ex post na vzorku operací uskutečněných během prvních měsíců pandemie v roce 2020; bere na vědomí závěr agentury, že tato činnost odhalila dvě potenciální drobné chyby a vedla k několika formálním připomínkám, ale nebyly zjištěny žádné zásadní problémy; vítá skutečnost, že agentura v roce 2021 přijala aktualizovanou verzi své strategie boje proti podvodům na základě zvláštního posouzení rizik, která zahrnuje školení v oblasti prevence podvodů, zvyšování povědomí zaměstnanců prostřednictvím informačních schůzek a posuzování rizik podvodů;

18. konstatuje, že agentura v roce 2021 posoudila úroveň provádění svého nového rámce vnitřní kontroly; bere na vědomí závěr agentury, že všechny složky systému jsou přítomny a fungují, ale je třeba provést určitá zlepšení zásad 3, 4, 5 a 14; pokud jde o zásady 3 a 5, konstatuje, že aktualizace popisů práce pro všechny zaměstnance byla úspěšně dokončena v roce 2022, přičemž byly uvedeny do souladu se systémem SYSPER, který vyvinula Komise; pokud jde o zásadu 4, konstatuje, že rámec kompetencí se již provádí, a vyzývá agenturu, aby svou činnost urychlila, a mohlo se tak přistoupit na externí zajišťování integrované politiky vnitřní komunikace (zásada 14);

19. konstatuje, že pokud jde o postup agentury při registraci a povolování výjimek, byly v roce 2021 zaregistrovány čtyři výjimky v celkové hodnotě transakcí přesahující 5 000 EUR, z nichž žádná neměla podle posouzení agentury finanční dopad;

Digitalizace a ekologická transformace

20. bere na vědomí, že agentura i nadále usiluje o to, aby byla nákladově efektivním pracovištěm šetrným k životnímu prostředí; bere na vědomí, že se agentura zavázala provést posouzení toho, jak by s ohledem na stávající prostory mohla snížit svou environmentální stopu;

21. konstatuje, že agentura mezi lety 2020 až 2021 zavedla cloudové služby (v souvislosti s telekonferencemi, videokonferencemi a internetovými konferencemi, on-line spoluprací a správou dokumentů), čímž digitalizovala interní finanční a jiné pracovní toky; oceňuje přijetí systému zpracování služebních cest (MiPS), který přispívá k úsilí agentury o digitalizaci a optimalizaci lidských a finančních zdrojů, mimo jiné tím, že nahrazuje pracovní postupy založené na listinných dokladech a zároveň nabízí zaměstnancům a útvar lidských zdrojů lepší kapacity pro vykazování; dále oceňuje probíhající opatření agentury k zajištění kybernetické bezpečnosti a nová opatření zavedená v roce 2021, jako je používání dvoufaktorové autentizace, monitorování spojení na základě geolokalizace a instalace nejnovějších aktualizací produktů; vybízí agenturu, aby úzce spolupracovala s agenturou ENISA (Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost) a skupinou CERT-EU (skupina pro reakci na počítačové hrozby pro orgány, instituce a jiné subjekty Unie) a aby prováděla pravidelná posouzení rizik své IT infrastruktury a zajistila pravidelné audity a testování své kybernetické obrany;

Kontinuita činnosti v průběhu krize způsobené onemocněním COVID-19

22. konstatuje, že plán kontinuity činností byl v roce 2021 ponechán v platnosti a agentura pořádala všechny své schůze a akce virtuálně; zdůrazňuje, že v důsledku toho se z celkového počtu 29 plánovaných vzdělávacích činností ve skutečnosti uskutečnilo pouze 13 s využitím on-line řešení, což představuje nízkou míru plnění dosahující 45 %; dále konstatuje, že v zájmu usnadnění rozhodovacího procesu byla v době, kdy se nemohly konat schůze s fyzickou přítomností, přijata řada rozhodnutí správní rady ve formě písemných postupů; všímá si toho, že pokud jde o nábor zaměstnanců, agentura při pohovorech s uchazeči využívala technologie videokonferencí;

23. konstatuje, že v průběhu roku 2021 agentura provedla zvláštní posouzení rizik u všech projektů na rok 2021, přičemž zohlednila rizika spojená s pandemií COVID-19; oceňuje v této souvislosti agenturu za to, že určila zmírňující opatření, jejichž provádění zabránilo významným dopadům na dokončení plánovaných projektových činností; zdůrazňuje, že Fórum pro základní práva jakožto stěžejní akce o stavu základních práv v EU bylo v roce 2021 uspořádáno v hybridním formátu; vybízí institut, aby zaváděl do praxe poznatky získané v průběhu pandemie onemocnění COVID-19 s cílem lépe organizovat schůze a akce, které by mohly v budoucnu efektivněji probíhat na dálku než osobně;

Další připomínky

24. bere na vědomí, že agentura neustále usiluje o zvýšení své viditelnosti a přítomnosti na internetu prostřednictvím řady iniciativ, jako je soubor nástrojů pro elektronické sdělovací prostředky, který se týká migrace, nástroj elektronického učení o Listině základních práv Evropské unie a podcast věnovaný základním právům; konstatuje zejména, že platformy agentury pro základní práva se v roce 2021 účastnilo celkem 798 organizací ze všech členských států a kandidátských zemí a že se zde sešlo více než 3 000 osob z celého světa; zdůrazňuje skutečnost, že agentura byla i nadále agenturou Unie s nejvyšším počtem objednaných publikací na zveřejnění; konstatuje, že odkazy na agenturu ve sdělovacích prostředcích vzrostly o 35 %;

25. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 10. května 2023 ([4]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([4]) Přijaté texty, P9_TA(2023)0190.